

HOE HELP IK MIJN KIND KIEZEN?

VOORLICHTING VOOR OUDERS - 2 NOVEMBER 2020 - 19.30 - 20.30UUR

ADVIES GEVEN

ADVISEREN

OPWARMERTJE

Noteer:

- ▶ drie dingen waarvan u zegt 'daar is mijn kind goed in'?

WAT GAAN WE DOEN?

- ▶ Keuzeproces, keuzestress, keuzemotivatie.....
  - ▶ In dialoog
  - ▶ Structureren
  - ▶ Exploreren
- } bijdrage in drieën
- ▶ Samengevat

ONDERZOEKEN & REFLECTEREN

- Waarden en talenten
- Interesses en motivatie
- Gedachten en gevoel
- Ontwikkelmogelijkheden

1

VERKEN
JEZELF

ONDERZOEKEN & ERVAREN

- Informatie
- Open dagen
- Meelopen
- Gesprekken

2

VERKEN
DE
MOGELIJK-
HEDEN

3

STAPPENPLAN

PLANNEN & DOEN

Hoe, wat, waar, wanneer, met wie, ...

Je móét kiezen

KEUZESTRESS Hoe meer opties, hoe besluitelozener en ongelukkiger je kunt worden. Dat verschijnsel heet nu FOBO: de angst om nooit het goede te kiezen.

Tekst **Diederik Huffels** Illustraties **NRC**

MOTIVATIE OM DAT KEUZEPROCES IN TE GAAN

Psychologische basisbehoeften   Deci & Ryan, (1985; 2000)

Motivatie verhogend:

- ▶ Autonomie: *Ik kan het zélf* Ondersteunende vs. Controlerende context
- ▶ VerBinding: *Ik hoor erbij* Relationele steun vs. afwijzing
- ▶ Competentie: *Ik kan het* Structurerende vs. Chaotische context

IN DIALOOG

- ▶ Het gesprek is onmisbaar, maar hoe en wanneer voer je dat gesprek?

IN DIALOOG - MIJN ERVARING

- ▶ Over proces en niet eindresultaat
  - ▶ Gelijkwaardigheid, gesprekspartner
  - ▶ Timing en Frequentie
-
- ✓ Open
  - ✓ Nieuwsgierig
  - ✓ Geduldig
  - ✓ Oordeelvrij: NIVEA (Niet Invullen Voor Een Ander)

IN DIALOOG - GESPREKSTECHNIEKEN

- ▶ Open vragen & LSD (*Luisteren, Samenvatten, Doorvragen*)
  - ✓ Wat kan ik voor je doen in dit proces?
  - ✓ Hoe wil je dit aanpakken en met wie?
  - ✓ Wat heb je al gedaan dat hielp?
  - ✓ Vertel, ik luister .....

IN DIALOOG. WAT ZEGT DE STUDIEKIEZER?

NÍET DOEN	WÉL DOEN
Pushen in één richting, in hoek duwen	
Zeggen dat ú het een leuke studie vindt Als ik jou was, dan	
Elke dag herhalen: Weet je het al?	
Voor mij gaan zoeken op internet	
Meteen na school of als ik moe ben of steeds tijdens eten met broer/zus erbij	
Ellenlang, uitgebreid uitleggen	
Meteen kritiek geven	
Gelijk antwoord/reactie verwachten	
Forceren om naar open dag te gaan Je moet	
Eigen beelden van vroeger projecteren	

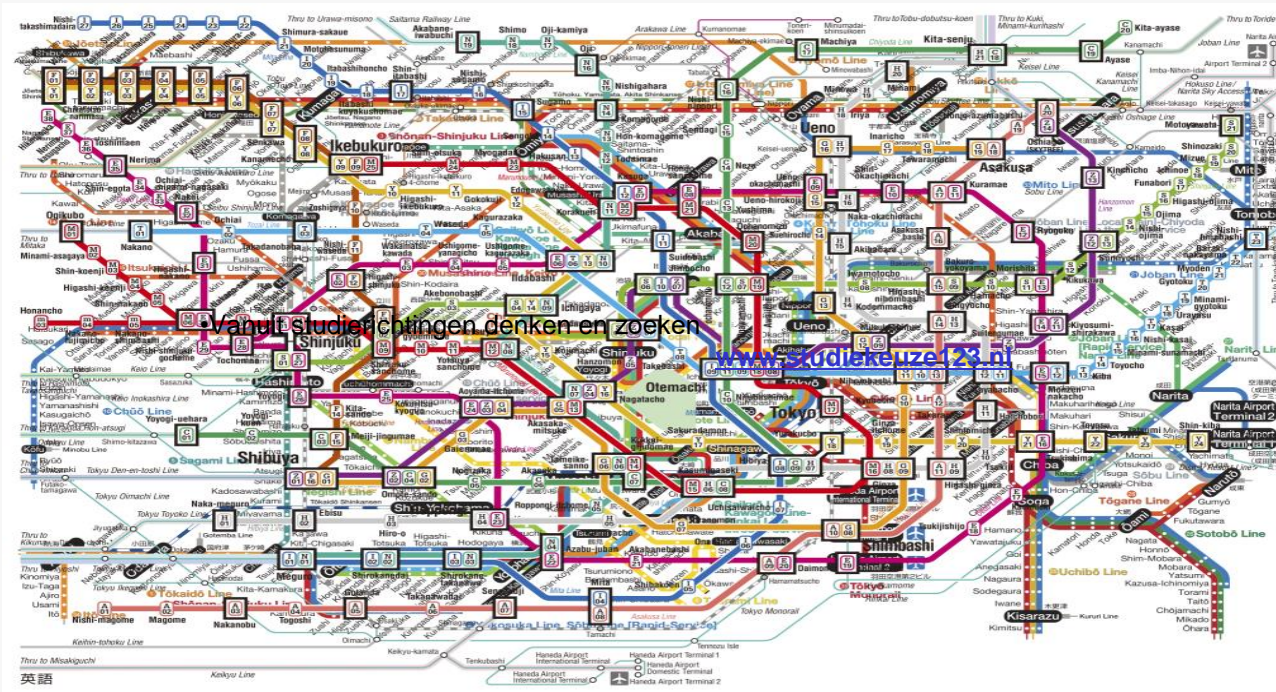
IN DIALOOG. WAT ZEGT DE STUDIEKIEZER?

NÍET DOEN	WÉL DOEN
	Gesprek open houden
	Luisteren en cruciale vragen stellen
	Realistisch beeld geven
	Onbekende beroepen noemen
	Juiste timing: gesprek voeren als het goed voelt en een goed moment is
	Kanten benoemen die ik nog niet van mezelf ken, zonder te veel in te vullen
	Rustig blijven
	Financiële risico's bespreken
	Praktische steun, bv mee naar open dag
	Vertrouwen hebben dat motivatie komt

SAMEN STRUCTUREREN

- ▶ Door de bomen het bos gaan zien
- ▶ Vanuit studierichtingen denken en zoeken

www.studiekeuze123.nl

Studierichting

- Aarde en Milieu (160) +
- Economie en Bedrijf (609) +
- Exact en Informatica (220) +
- Gedrag en Maatschappij (264) +
- Gezondheid (271) +
- Interdisciplinair (34) +
- Kunst en Cultuur (314) +
- Onderwijs en Opvoeding (457) +
- Recht en Bestuur (268) +
- Taal en Communicatie (221) +
- Techniek (278) +

STIMULEER EXPLOREEREN EN ERVAREN/ UITPROBEREN

Erop uit, horizon verbreden:

- ▶ Open dagen, Proefstuderen, Meelopen
- ▶ Inzetten van uw netwerk en netwerk van uw kind
- ▶ En hier weer het gesprek over voeren

SAMENVATTEND

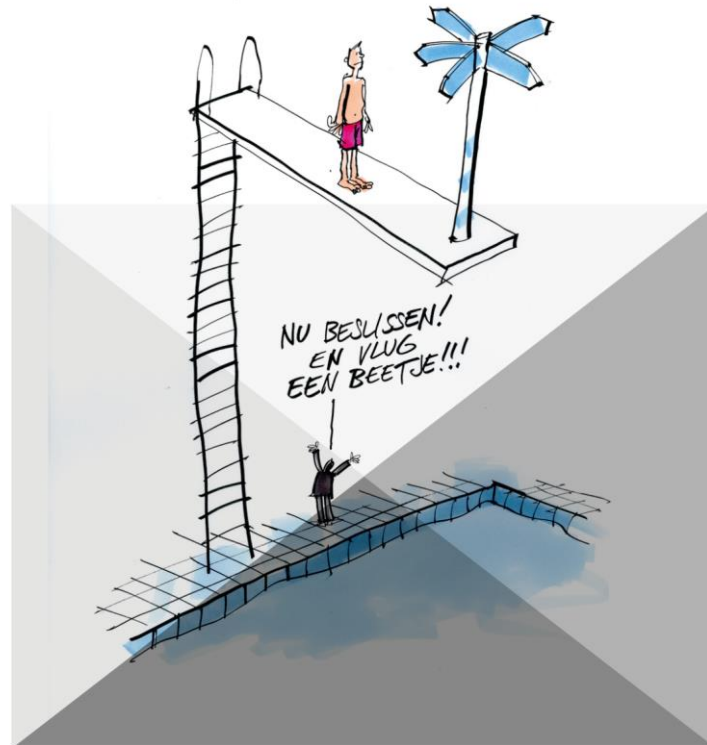
- ▶ jullie kunnen **helpen** maar laat het initiatief bij het kind
- ▶ Bespreek **keuzestress**
- ▶ Van motivatie naar **motivatie**
- ▶ Niet vragen: weet je al wat je gaat studeren, maar in gesprek gaan (**dialogoog**) over wie ze zijn of willen zijn
- ▶ Helpen **structureren**, door de bomen het bos laten zien
- ▶ Stimuleren om er op uit te gaan en onderzoek te doen (**exploreren**)

INFORMATIE

- ▶ Open dagenkalender: www.studiekeuze123.nl/open-dagen
- ▶ Open dag HvA: **7 november 2020**, online studiekeuzegesprek met keuzecoach
- ▶ Open dag UvA: **Bachelor weken 2 – 16 november 2020**
- ▶ Meer informatie op **7 december** op webinar: praktische zaken

WERKBOEKJE

MAAK TIJD OM TE KIEZEN
SAMEN AAN DE SLAG

IK WIL NIET WETEN WAT IK LATER WORD,
IK WIL WETEN WAT IK NU BEN!

ANDERE HANDIGE WEBSITES

▶ hva.nl/ouders (zie ook webinar)

▶ uva.nl/ouders (zie ook webinar)

VERKEN DE MOGELIJKHEDEN

**STUDIE
KEUZE**

IAMSTUDENT

UvA.nl/studiekiezen
HvA.nl/studiekeuze

Studiekeuzekind blog

TUSSENJAAR (1)

- ▶ Nooit eerder namen zoveel studenten eerst een tussenjaar 10,5%

(researchnet 2018)

Opbrengsten:

- ▶ Goed voor persoonlijke ontwikkeling (meer zelfstandigheid, zelfkennis, motivatie, zelfsturing) (o'Shea, 2014, Jones, 2014, Nieman, 2010)
- ▶ Zekerder van Studiekeuze (ongeveer 70%) (Researchnet 2016, 2018)
- ▶ Gemotiveerder om te studeren (American Gap Association 2015)

TUSSENJAAR (2)

Voorwaarden

- ▶ Maak een plan
- ▶ blijf oriënteren
- ▶ niet te veel vervelen

Meer informatie

- ▶ [TussenjaarKenniscentrum.nl](https://tussenjaarkenniscentrum.nl)

SCHOLIERENPEILING STUDIEKEUZE123

Hoe kies jij je studie? (oktober 2018)

Peiling onder scholieren over het studiekeuzeprocés

- ▶ 1060 jongeren: 41% havo, 59% vwo; 67% meisjes, 31% jongens
- ▶ Ervaren studiekeuzestress door twijfels:
  - ▶ over waar ze goed in zijn
  - ▶ wat bij hen past
  - ▶ of ze een studie wel echt leuk genoeg vinden

SCHOLIERENPEILING STUDIEKEUZE123 (2)

Wat waarderen ze:

- ▶ Persoonlijke gesprekken in LOB op school
- ▶ Ervaringsverhalen van oud-leerlingen, studenten of docenten
- ▶ Verplicht naar voorlichtingen of testen of opdrachten om erachter te komen wie je bent en wat je kwaliteiten zijn

SCHOLIERENPEILING STUDIEKEUZE123 (3)

Wat missen ze:

- ▶ Persoonlijke begeleiding en individuele gesprekken bij LOB
- ▶ Leren waar je kwaliteiten liggen
- ▶ Leren hoe je moet kiezen

Onderzoek onder scholieren LAKS (2013)

- ▶ Ouders grotere invloed dan decaan of leerkracht
- ▶ En belangrijkste gesprekspartner!